

AUKŠTAITIJOS PROFESINIO RENGIMO CENTRO SOCIALINĖS - PILIETINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2023 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V-586 patvirtintu 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais.
2. Aprašas reglamentuoja socialinės-pilietinės veiklos organizavimo Aukštaitijos profesinio rengimo centre tikslą ir uždavinius, veiklos turinį ir kryptis, atlikimo būdus, trukmę ir fiksavimą, koordinavimą bei priežiūrą.
3. Socialinė-pilietinė veikla yra privaloma pagrindinio ir vidurinio ugdymo proceso dalis, įtraukiama į Centro ugdymo planą ir siejama su pilietiškumo ugdymu, Centro bendruomenės tradicijomis, vykdomais projektais, platesnio konteksto kultūrinėmis bei socializacijos programomis.

II. SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.
5. Socialinės- pilietinės veiklos organizavimo uždaviniai:
 - 5.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;
 - 5.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno asmens atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;
 - 5.3. Skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems ir bendruomenei, kuriai mokiniai priklauso.

III. SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS TURINYS

6. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:
 - 6.1. prasmingumo. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą

bei skatina jį orientuotis ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokyti iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą. Mokiniai gali įsitraukti į įvairių nevyriausybinių organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz., visuomenės sąmoningumo didinimo klimato kaitos klausimais, gyvūnų apsaugos, pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo klausimais ir pan.;

- 6.2. asmeninio tobulėjimo. Socialinė-pilietinė veikla pasirenkama atliepiant mokinio interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Idealu, jei mokiniai savo stiprybes ir talentus gali pritaikyti naujame kontekste, ir tai sudaro sąlygas mokiniams įsivertinti savo stiprybes ir numatyti galimas tolesnio mokymosi trajektorijas. Skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenės konkrečiam tikslui siekti arba pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems vaikams, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos;
- 6.3. socialinio teisingumo. Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Visuomenės gerovė užtikrinama, kai visoms asmenų grupėms sudaroma galimybė lygiavertiškai dalyvauti socialiniame gyvenime. Mokinių indėlis, net ir pats mažiausias, užtikrinant šias galimybes yra neįkainojama pagalba valstybei ir visiems žmonėms. Todėl mokiniai galėtų būti skatinami savanoriauti teikiant pagalbą savarankiškai arba per įvairias nevyriausybines organizacijas, teikiančias pagalbą stokojantiems, neįgaliems, vienišiams ir pagyvenusiems asmenims, migrantams ir kitiems mokinių artimoje aplinkoje gyvenantiems ir sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.;
- 6.4. dalyvavimo. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau nei veikiant individualiai. Todėl mokiniai turi būti skatinami atlikti veiklas ne tik individualiai, bet ir dalyvaujant bendrose veiklose, kurių metu jie mokytoji pažinti vieni kitus, išklausti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems. Galimos įvairios mokinių grupių arba klasių iniciatyvos, siekiant spręsti vietos bendruomenei aktualius klausimus, pvz., organizuoti pilietines iniciatyvas ir / ar jose dalyvauti, taip pat dalyvauti

kraštotylinėje, ekologinėje veikloje, domėtis aplinkosaugine veikla, dalyvauti ekspedicijoje, žygyje, nagrinėti istorinius šaltinius ir kt.

IV. VEIKLOS ORGANIZAVIMAS, VYKDYMAS IR APSKAITA

7. Socialinė-pilietinė veikla yra privaloma. Šis laikas nėra įskaičiuojamas į mokinio mokymosi krūvį, tai laisvu nuo pamokų metu vykdoma veikla. Pagrindinio ugdymo programoje socialinė-pilietinė veikla turi būti atlikta iki ugdymo proceso pabaigos. Vidurinio ugdymo programoje besimokantis mokinys socialinę-pilietinę veiklą gali atlikti iki mokymosi pagal vidurinio ugdymo programą pabaigos, ji gali būti vykdoma ir mokinių atostogų metu. Už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą atsakingas Centro vadovo paskirtas darbuotojas, o už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą - klasės, grupės vadovas.
 - 7.1. 2023–2024 m. m. 9 klasių mokiniai turi atlikti ne mažiau kaip 20 valandų, o 10 klasių mokiniai – ne mažiau kaip 10 valandų, mokiniams, besimokantiems pagal vidurinio ugdymo programą trukmė ne mažesnė nei 70 val. vidurinio ugdymo programoje.
 - 7.2. nuo 2024–2025 m. m. 9–10 klasių mokiniams, privalomos socialinės-pilietinės veiklos atlikimo trukmė ne mažesnė kaip 20 valandų per mokslo metus. Mokiniams, besimokantiems pagal vidurinio ugdymo programą, trukmė ne mažesnė nei 70 valandų.
 - 7.3. Direktorius įsakymu gali būti taikomos išimties mokiniams, turintiems didelių specialiųjų poreikių.
 - 7.4. Mokiniams, pateikusiems pažymėjimą, patvirtinantį savanorio atliktą savanorišką tarnybą pagal Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. A1-317 „Dėl Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, įskaitoma socialinė-pilietinė veikla.
8. Socialinė-pilietinė veikla yra laisvai pasirenkama, vykdoma pažintinės ir kultūrinės veiklos metu ar laisvu laiku po pamokų. Ji vykdoma cikliška: mokinys apmąsto savo mokymosi patirtį ir priima sprendimą, į kokias socialines-pilietines veiklas norėtų įsitraukti, kaip dalyvavimas šiose veiklose padėtų jam augti ir tobulėti.
9. Mokinys planuoja savo veiklas padedamas klasės, grupės vadovo. Mokinys socialinės-pilietinės veiklos kryptį, kurioje norėtų lavinti savo pilietines ir socialines kompetencijas, turi rinktis pats iš siūlomų socialinės-pilietinės veiklų krypčių pasiūlyto sąrašo (1 priedas).
10. Mokiniai savo socialinės-pilietinės veiklos darbų įrodymus kaupia savarankiškai apskaitos lapuose (2 priedas).
11. Socialinės-pilietinės veiklos apskaitą tvarko klasės/grupės vadovas. Socialinė-pilietinė veikla fiksuojama elektroniniame TAMO dienyne.

12. Socialinę-pilietinę veiklą gali organizuoti klasių vadovai, mokytojai, pagalbos mokiniui specialistai, mokyklos vadovybė, ir/ar kiti mokyklos darbuotojai, maitinimo tiekėjas, asmenys už mokyklos ribų.
13. Socialinė-pilietinė veikla gali būti atliekama mokykloje arba už jos ribų, bendradarbiaujant su savivaldos institucijomis, visuomeninėmis ar kitomis organizacijomis, asociacijomis. Socialinę-pilietinę veiklą mokiniai gali atlikti individualiai arba grupėmis.
14. Mokiniai, atlikę nusimatytą socialinės-pilietinės veiklą, turi gauti veiklos organizatoriaus parašą socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lape (2 priedas).
15. Atliktą socialinę-pilietinę veiklą pedagoginis darbuotojas fiksuoja elektroniniame dienyne, skiltyje Socialinė – pilietinė veikla, mokinys visas veiklas, inicijuotas ne pedagoginių darbuotojų, fiksuoja savo socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lape (2 priedas).
16. Socialinės-pilietinės veiklos vykdymą koordinuojantys klasių, grupių vadovai:
 - 16.1. mokslo metų pradžioje pasirašytinai supažindina mokinius su socialinės-pilietinės veiklos vykdymo tvarka, reikalavimais atliekant socialinę-pilietinę veiklą bei atsiskaitymo tvarka, paaiškina socialinės-pilietinės veiklos prasmę, reikalavimus, mokyklos prioritetus, pateikia galimų veiklų sąrašą (1 priedas) ir pateikia gerųjų socialinės-pilietinės veiklos atlikimo pavyzdžių;
 - 16.2. padeda mokiniams pasirinkti socialines-pilietines veiklas ir suprasti, kaip jų patirtis jas atliekant prisidės prie mokinių asmeninio augimo. Pateikia rekomendacinio pobūdžio socialinių-pilietinių veiklų sąrašą (1 priedas).
 - 16.3. mokslo metų eigoje konsultuoja mokinius dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo, nuolat domisi, kaip jiems sekasi, prireikus siūlo pagalbą;
 - 16.4. nuolat stebi socialinės-pilietinės veiklos vykdymą, mokslo metų eigoje užpildo TAMO dienyne socialinės-pilietinės veiklos apskaitą, perkelia iš mokinių apskaitos lapų veiklas, inicijuotas ne pedagoginių darbuotojų, informuoja mokinius apie atsiradusias naujas siūlomas veiklas;
 - 16.5. I ir II pusmečių pabaigoje klasės/grupės susirinkimų metu su mokiniais atlieka refleksiją apie socialinę-pilietinę veiklą ir apie tai fiksuoja TAMO dienyne;
 - 16.6. Likus mėnesiui iki II pusmečio pabaigos, apie mokinius, nesurinkusius reikiamo valandų skaičiaus, informuoja jų tėvus (globėjus, rūpintojus), kartu su jais padeda mokiniui pasirinkti ir atlikti socialines-pilietines veiklas. Jei ir po to mokinys neatlieka reikiamo skaičiaus socialinės veiklos valandų, informuoja Centro direktoriaus paskirtą darbuotoją, atsakingą už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą. Mokiniui skiriamas papildomas laikotarpis, padedant pasirinkti vietą, kur jis galėtų šią veiklą atlikti ir sėkmingai baigti mokslo metus;

- 16.7. mokslo metų pabaigoje iš TAMO dienyno išspausdina socialinės-pilietinės veiklos ataskaitą ir ją patvirtina savo parašu, pristato Centro direktoriaus paskirtam darbuotojui, atsakingam už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą.
17. Mokinys įsipareigoja socialinę-pilietinę veiklą vykdyti nuosekliai, fiksuoti ją savo apskaitos lape, klasės/grupės vadovo paprašytas teikti veiklą patvirtinančius įrodymus, saugoti apskaitos lapą iki einamųjų mokslo metų pabaigos (rugpjūčio 31 d.).
18. Mokinys, baigęs pagrindinio ugdymo programą, bet neatlikęs socialinės-pilietinės veiklos, neturi teisės gauti pagrindinio ugdymo išsilavinimo pažymėjimo, Mokinys, baigęs vidurinio ugdymo programą, bet neatlikęs socialinės-pilietinės veiklos, neturi teisės gauti brandos atestato.
19. Mokinių pareigos atliekant socialinę-pilietinę veiklą:
 - 19.1. teikti siūlymus dėl galimos socialinės-pilietinės veiklos pobūdžio ir turinio;
 - 19.2. aptarti savo pasiūlytas veiklas ir užduotis su klasės/grupės vadovu, veiklos organizatoriumi bei atsižvelgti į teikiamus siūlymus;
 - 19.3. atsakingai vykdyti suplanuotas užduotis;
 - 19.4. apmąstyti savo patirtį ir prireikus koreguoti socialinės-pilietinės veiklos pobūdį, užduotis ir kt.;
 - 19.5. kaupti savo socialinės-pilietinės veiklos įrodymus;
 - 19.6. dalyvauti ugdomuosiuose pokalbiuose su klase/grupės vadovu, veiklos organizatoriumi ir pateikti atliktos socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lapą.
20. Mokyklos vadovas:
 - 20.1. skiria klasę/grupės vadovą atsakingu už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą;
 - 20.2. skiria mokyklos darbuotoją, atsakingą už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą;
 - 20.3. sudaro sąlygas mokykloje paskirtiems asmenims organizuoti konsultacijas ir individualius ugdomuosius pokalbius; prireikus sudaro sąlygas mokiniams naudotis mokyklos infrastruktūra atliekant socialines-pilietines veiklas;
 - 20.4. klasės/grupės vadovo teikimu, mokiniams, negavusiems socialinės-pilietinės veiklos teigiamo įvertinimo, skiria papildomo laiko išsikelti naujus ar patikslinti išsikeltus tikslus ir juos pasiekti.
21. Mokykloje paskirto asmens, atsakingo už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą, pareigos:
 - 21.1. vykdo socialinės-pilietinės veiklos stebėseną bei koordinavimą;
 - 21.2. esant poreikiui organizuoja konsultacijas klasių/grupių vadovams, mokiniams vykdant socialinę-pilietinę veiklą. Pastebėjus, kad mokiniams kyla sunkumų, kalbasi su klasių/grupių vadovais, kviečia mokinius pokalbiui ir teikti reikiamą pagalbą;

- 21.3. ugdymo laikotarpio pabaigoje patikrina TAMO dienyne užpildytą socialinės-pilietinės veiklos ataskaitą.
22. Mokinių socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu „įskaityta“ („įsk.“) arba „neįskaityta“ („neįsk.“), nurodant veikloms įgyvendinti panaudotų valandų skaičių.

V. SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS KRYPTYS

23. Socialinės-pilietinės veiklos kryptys:
 - 23.1. socialinė veikla;
 - 23.2. pilietinė veikla;
 - 23.3. kultūrinė, mokslinė ir sportinė veikla;
 - 23.4. ekologinė veikla.
24. Socialinė-pilietinė veikla nėra laikoma:
 - 24.1. veiklos, kurios yra mokinio ugdymo proceso programos dalis;
 - 24.2. veiklos, už kurias mokinys gauna materialųjį ar kitokį atlygį (išskyrus kai tas atlygis perduodamas kitai vertingai veiklai);
 - 24.3. nesudėtingas, nuobodus, rutininis darbas;
 - 24.4. pareigų atlikimas šeimoje;
 - 24.5. dalyvavimas politinėje veikloje;
 - 24.6. veikla siekiant pelno;
 - 24.7. veikla be atsakingo asmens, galinčio patvirtinti dalyvavimą;
 - 24.8. veikla, kuri sukelia emocinį/fizinį diskomfortą, kelianti grėsmę sau ir kitiems, kursto neapykantą kitoms tautoms, rasėms, religijoms, tautinėms mažumoms ar kitoms žmonių grupėms;
 - 24.9. Muzikos, sporto mokyklų, būrelių meniniai, sportiniai renginiai neįskaitomi į socialinių-pilietinių valandų skaičių.
25. Konkrečios socialinės-pilietinės veiklos aptariamos rugpjūčio mėnesio Mokytojų susirinkimo, metodinių grupių, pagalbos mokiniui specialistų posėdžiuose, mokykloje veikiančių klasių/grupių/tarybų susirinkimuose ir siūlomas darbų sąrašas. Sąrašas nuolat atnaujinamas, papildomas ir viešinamas Centro informaciniuose stenduose.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26. Socialinė-pilietinė veikla, kaip sudėtinė mokinio ugdymo plano dalis, įrašoma į pagrindinio išsilavinimo pažymėjimą, brandos atestatą.
27. Socialinės-pilietinės veiklos vykdymo priežiūrą atlieka direktoriaus paskirtas darbuotojas.
28. Galimų socialinės-pilietinės veiklų darbų sąrašas mokslo metų eigoje gali būti keičiamas papildomas atsižvelgiant į mokyklos poreikius, mokinių ir mokytojų pasiūlymus, kuriems

pritaria klasių/grupių vadovų metodinė grupė. Jį keičia Centre paskirtas asmuo, atsakingas už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą. Jis apie tai praneša klasių/grupių vadovams, kad jie su sąrašo pakeitimais, papildymais supažindintų mokinius.

AUKŠTAITIJOS PROFESINIO RENGIMO CENTRO SIŪLOMOS
SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS KRYPTYS

Veiklos kryptys	Galimos veiklos
Socialinė veikla	<p>Labdaros akcijų inicijavimas ir dalyvavimas jose.</p> <p>Savanoriška veikla globos namuose, ikimokyklinio ugdymo įstaigose, kitose mokyklose, ligoninėse, senelių globos namuose, gyvūnų prieglaudose ir kt.</p> <p>Pagalba mokymosi sunkumų turintiems mokiniams.</p>
Pilietinė veikla	<p>Pilietinių iniciatyvų organizavimas, pagalba jas organizuojant.</p> <p>Dalyvavimas ir pagalba organizuojant valstybinių švenčių renginius.</p> <p>Mokyklos atstovavimas visuomeninėje veikloje.</p>
Kultūrinė veikla	<p>Kūrybinė veikla spaudoje, elektroninėje erdvėje ir pan.</p> <p>Pagalba renginių pasiruošimui: renginio scenarijaus kūrimas, renginio vedimas, fotografavimas, renginio aplinkos paruošimas.</p> <p>Mokslinių (olimpiados, konkursai ir pan.), meninių renginių, parodų ir kt. panašių veiklų organizavimas, vykdymas, dalyvavimas.</p>
Sportinė veikla	<p>Sportinių renginių, varžybų organizavimas, teisėjavimas juose.</p> <p>Kita savanoriška veikla sportinių renginių metu (budėjimas, svečių registravimas ir kt.).</p>
Ekologinė veikla	<p>Gėlių ir želdinių priežiūra mokyklos teritorijoje.</p> <p>Miesto teritorijų (parkų, kapinių, žaliųjų plotų ir kt.) tvarkymas.</p> <p>Dalyvavimas ekologiniuose projektuose bei akcijose.</p> <p>Ekologinių projektų inicijavimas, organizavimas, vykdymas ar dalyvavimas juose.</p>
Kita veikla	<p>Pagalba mokytojams, klasės vadovui ir kitiems darbuotojams.</p> <p>Pagalba organizuojant apklausas, tyrimus ir juos apibendrinant.</p> <p>Pagalba dalykų mokytojams tvarkant kabinetus, metodinę medžiagą, leidžiant stendus (įvairūs maketavimo, teksto rinkimo darbai, mokymo priemonių kūrimas).</p> <p>Dekoracijų ir kitų apipavidalinimo priemonių ruošimas (pagalba ruošiant); Mokyklą reprezentuojančių suvenyrų gamyba, reklaminių bukletų kūrimas ir leidyba;</p> <p>Mokyklos interjero atnaujinimas, bendrųjų erdvių apipavidalinimas, svetingos aplinkos kūrimas.</p>

AUKŠTAITIJOS PROFESINIO RENGIMO CENTRO
MOKINIO SOCIALINĖS – PILIETINĖS VEIKLOS APSKAITOS LAPAS

202 /202 m. m.

Grupė _____

Mokinio (-ės) vardas, pavardė _____

Eil. Nr.	Veikos pobūdis (kryptis), vieta	Valandų skaičius	Atsakingo asmens v., pavardė, parašas	Pastabos / Veiklai vadovavusio asmens tel. nr.*
Iš viso:				

*Tik veiklai vykdytai už mokyklos ribų.

Grupės vadovo vardas, pavardė, parašas
